

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **135** (2009-2010) – Nr. 1
ingediend op 2 oktober 2009 (2009-2010)

Ontwerp van decreet

houdende instemming met het verdrag van de Raad van Europa inzake de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik, opgemaakt in Lanzarote op 25 oktober 2007

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

1. Achtergrond

1.1. Seksuele uitbuiting en seksueel misbruik van kinderen

Seksuele uitbuiting en seksueel misbruik behoren tot de ergste vormen van geweld tegen kinderen. Volgens het Kinderfonds van de Verenigde Naties (UNICEF) komen elk jaar twee miljoen kinderen terecht in de seksindustrie. Op het internet circuleren meer dan één miljoen beelden van misbruikte kinderen, van wie er slechts een paar honderd geïdentificeerd konden worden en de rest anoniem blijft.

Dutroux en Fourniret zullen nooit vergeten worden en het misbruik van Elisabeth Fritzl ligt nog vers in het geheugen. Dit zijn jammer genoeg geen alleenstaande gevallen. Elke dag en overal ter wereld zijn kinderen het slachtoffer van seksuele uitbuiting, seksueel misbruik, verkrachting en geweldpleging. Oostenrijkse experts beweren dat één op zes meisjes en één op negen jongens te maken krijgen met seksueel geweld in familiekring.

Er zijn geen statistieken over het totale aantal misbruikte kinderen in Europa, maar het is algemeen bekend dat er een groot verschil is tussen het aantal gevallen van misbruik dat gemeld wordt aan de politie of aan sociale diensten en het werkelijke aantal. Kinderen hebben het vaak moeilijk om te praten over seksueel misbruik omdat zij in vele gevallen misbruikt worden door iemand uit hun naaste omgeving of omdat zij bedreigd worden.

Uit het rapport ‘Het kind in Vlaanderen 2006’ van Kind en Gezin blijkt dat de vertrouwenscentra kindermishandeling of -verwaarlozing in 2006 4669 meldingen kregen, waarbij 6316 kinderen betrokken waren. Het aantal gemelde kinderen per 10.000 kinderen onder de achttien jaar bedroeg in het Vlaamse Gewest 47,1. Het aantal kinderen dat gesignaleerd werd voor seksueel misbruik bedroeg 2071 of 32,8% van de gemelde kinderen. Incest werd gemeld bij 1233 kinderen of 59,5% van alle gevallen van seksueel misbruik. Extrafamiliaal seksueel misbruik werd gemeld bij 35,4% van alle gevallen van seksueel misbruik. In 5,1% van de meldingen van seksueel misbruik was het niet duidelijk of het al dan niet om seksueel misbruik ging.

In vergelijking met 2005 kon een opmerkelijke daling genoteerd worden van het aantal kinderen dat gemeld wordt voor lichamelijke en emotionele mishandeling of verwaarlozing. Het aantal kinderen gemeld voor seksueel misbruik steeg echter met 7,8%.

De vertrouwenscentra zijn een aanspreekpunt voor alle mogelijke situaties van geweld op kinderen. Zowel hulpverleners, kinderen zelf en mensen uit hun omgeving die ongerust zijn over de veiligheid van een kind, kunnen contact opnemen voor advies of met een concrete hulpvraag. De aangehaalde cijfers geven echter geen totaalbeeld omdat ook andere instanties (geestelijke gezondheidszorg, politie enzovoort) melding krijgen van geweld tegen kinderen.

Op 30 september 2004 werd een nieuwe nationale informatiecampagne gelanceerd tegen de seksuele uitbuiting van kinderen. De bedoeling van de campagne ‘stopkinderprostitutie.be’ was de bevolking aan te sporen om de oogkleppen af te zetten en feiten van kindermisbruik altijd en overal te melden, zelfs indien men tijdens een verblijf in het buitenland de indruk gekregen heeft dat kinderprostitutie er oogluikend aanvaard wordt of in de lokale traditie past.

1.2. De internationale strijd tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik van kinderen

Het belangrijkste internationale instrument inzake de bescherming van de kinderrechten is het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) (1989). Dat verdrag beschermt kinderen tegen alle vormen van seksuele uitbuiting en seksueel misbruik, tegen ontvoeringen, verkoop en handel, tegen elke vorm van exploitatie en tegen wrede of onmenselijke behandeling. Artikel 34 van het IVRK legt de verdragsluitende partijen de verplichting op om kinderen te beschermen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik, met inbegrip van het aansporen of het dwingen van een kind om deel te nemen aan onwettige seksuele activiteiten, prostitutie of pornografie.

Wat de seksuele uitbuiting van kinderen betreft, is het facultatief protocol over kinderhandel, kinderprostitutie en kinderpornografie bij het Verdrag inzake de Rechten van het Kind (2000), het enige internationale verdrag dat specifiek over dat onderwerp gaat. Dat protocol criminaliseert bepaalde daden op het vlak van kinderhandel, kinderprostitutie en kinderpornografie, met inbegrip van pogingen tot, medeplichtigheid en deelneming aan die feiten.

Het Comité voor de Rechten van het Kind staat in voor de opvolging van het IVRK en zijn protocollen. Het comité kwam tot het besluit dat kinderen in Europa onvoldoende beschermd worden tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik. Meer specifiek wijst het comité op lacunes in de strafwetgeving van de lidstaten, vooral op het vlak van kinderhandel, sekstoerisme en kinderpornografie, de minimumleeftijd voor instemming met seksuele betrekkingen en de bescherming van kinderen tegen misbruiken op het internet. Het comité beveelt de lidstaten aan een doeltreffend systeem inzake melding en onderzoek te ontwikkelen teneinde de kindslachtoffers beter te beschermen, met inbegrip van hun recht op privacy.

In het verdrag nr. 182 van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) betreffende het verbod van de ergste vormen van kinderarbeid en de onmiddellijke actie met het oog op de afschaffing ervan, wordt ook het gebruik, de aanwerving of het aanbieden van een kind voor prostitutie, voor de vervaardiging van pornografisch materiaal of pornografische voorstellingen als één van de ergste vormen van kinderarbeid beschouwd.

Op het vlak van de Europese Unie (EU) nam de Raad in 2003 een besluit aan om de bestrijding van seksuele uitbuiting van kinderen en kinderporno te harmoniseren, waarbij de lidstaten ervoor moeten zorgen dat uitlokking van of medeplichtigheid bij het plegen van strafbare feiten, streng bestraft wordt. In januari 2008 stemde het Europees Parlement in met een EU-strategie voor de rechten van het kind. Het Europees Parlement kant zich tegen alle vormen van geweld tegen kinderen.

Op 20 mei 2008 keurde de VN-Veiligheidsraad unaniem een resolutie goed over seksueel geweld in gewapende conflicten. De resolutie veroordeelt niet enkel het gebruik van alle vormen van geweld en seksueel geweld tegen burgers, maar legt ook de basis van een meer systematische opvolging door de Veiligheidsraad. Deze opvolging komt er mede op aandringen van België dat hiervoor in het verleden al meermaals gepleit heeft.

Van 25 tot 28 november 2008 vindt in Rio de Janeiro het derde wereldcongres tegen seksuele uitbuiting van kinderen plaats. Kinderen en jongeren zullen actief deelnemen aan dat congres.

1.3. De Raad van Europa en de strijd tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik van kinderen

De bescherming van kinderen tegen alle vormen van misbruik is sinds zijn oprichting in 1949 een belangrijke opdracht van de Raad van Europa. De jongste vijftien jaar heeft de Raad van Europa hard gewerkt om zijn lidstaten te helpen in de strijd tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik van kinderen.

In een aantal conventies komt de bescherming van kinderen en jongeren aan bod. Zo bepaalt het Europees Sociaal Handvest (1961) dat kinderen en jongeren recht hebben op speciale bescherming tegen lichamelijke en morele gevaren waaraan zij blootgesteld worden. Het herziene Europees Sociaal Handvest (1996) bevat het recht op aangepaste sociale, wettelijke en economische bescherming. De regeringen moeten kinderen en jongeren beschermen tegen nalatigheid, geweld en uitbuiting.

Het verdrag betreffende cybermisdad (2001) bevat een specifieke bepaling waarin kinderporno als een misdrijf beschouwd wordt wanneer gebruik gemaakt wordt van een computer. Het verdrag geeft een definitie van kinderporno en roept de lidstaten op om de productie, het aanbieden, het verspreiden, het aanschaffen en het bezit van kinderporno strafbaar te stellen.

Ook het verdrag inzake de strijd tegen mensenhandel (2005) definieert mensenhandel en besteedt speciale aandacht aan slachtoffers die jonger zijn dan 18 jaar. In het verdrag staan verschillende beschermingsmaatregelen.

In 1991 nam het ministercomité van de Raad van Europa een aanbeveling aan in verband met seksuele uitbuiting, pornografie en prostitutie van en handel in kinderen en jonge volwassenen. Die aanbeveling was het eerste internationale instrument in de strijd tegen seksuele uitbuiting van kinderen. Sindsdien neemt de Raad van Europa het voortouw in die strijd. De Raad van Europa nam actief deel aan de mondiale congressen tegen commerciële seksuele uitbuiting van kinderen die plaatsvonden in Stockholm (1996) en Yokohama (2001). Bovendien organiseerde de Raad conferenties als voorbereiding op en opvolging van die belangrijke manifestaties. Op 27 september 2002 nam de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa een resolutie aan inzake de seksuele exploitatie van kinderen. In die resolutie staat 'zero tolerance' voorop. De lidstaten werden opgeroepen de straffeloosheid van die feiten aan te pakken en voorrang te geven aan de rechten van kindslachtoffers.

Op de tweede top van staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten van de Raad van Europa die in november 1997 in Straatsburg plaatsvond, werd een actieprogramma aangenomen dat de lidstaten opriep om hun wetgevingen inzake kinderbescherming op elkaar af te stemmen en om samen te werken binnen de Raad van Europa om alle vormen van uitbuiting van kinderen te voorkomen. In mei 2005 werd op de derde top in Warschau verklaard dat de bescherming van kinderen tegen alle vormen van geweld een topprioriteit van de Raad van Europa is. Er werd een driejarig actieprogramma opgesteld en in aansluiting daarop werd het programma 'Building a Europe for and with children' gelanceerd. Dat programma moet beleidsmakers en alle betrokkenen helpen om nationale strategieën uit te werken voor de bescherming van de kinderrechten en het voorkomen van geweld tegen kinderen. Op 22 november 2008 werd het tweede programma 'Building a Europe for and with children' 2009-2011 goedgekeurd met als doel de rechten van het kind en de strijd tegen geweld tegen kinderen te bevorderen.

2. Ontstaan van het verdrag

In 2002 ging het ministercomité van de Raad van Europa over tot de oprichting van een Groep van deskundigen inzake de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting. Die deskundigen stelden een aantal richtlijnen op en bestudeerden de wetgevingen van de lidstaten van de Raad van Europa. Omdat het moeilijk was een globaal werkstuk af te leveren, werd besloten een vragenlijst te zenden naar alle lidstaten waarin zij hun acties in verband met de strijd tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik konden invullen. Deze 'REACT on sexual exploitation and abuse of children' werd in 2004 opgesteld en verzonden.

Eind 2004 hadden 23 lidstaten de ingevulde vragenlijst teruggestuurd. De antwoorden werden begin 2005 door een onafhankelijke deskundige geanalyseerd. Het was duidelijk dat

de toepassing van aangegane verbintenissen te wensen overliet. Via het Europese Comité inzake Misdaadproblemen (CDPC) werden aanbevelingen gedaan aan de lidstaten.

Op basis van de analyse van REACT organiseerde de Groep van deskundigen in juli 2005 in de Sloveense hoofdstad Ljubljana een opvolgingsconferentie op het tweede mondiale congres inzake commerciële seksuele uitbuiting van kinderen. Aanbevelingen die geformuleerd werden in werkgroepen en seminaries, werden voor verder gevolg naar de Raad van Europa gestuurd. Daarbij werd de aanbeveling betreffende de uitwerking van een bindend instrument met kindvriendelijke procedures in geval van seksuele uitbuiting en seksueel misbruik, sterk benadrukt.

In navolging van de besluiten van de derde top van staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten van de Raad van Europa die in mei 2005 in Warschau plaatsvond, legde het ministercomité van de Raad van Europa op 22 maart 2006 de basis voor de oprichting van een Comité van deskundigen inzake de bescherming van kinderen. In mei 2006 startte het comité zijn werkzaamheden met de oplijsting van internationale overeenkomsten inzake de seksuele uitbuiting van kinderen. Het comité kwam tot de conclusie dat een nieuwe bindende overeenkomst inzake de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik noodzakelijk was. In september 2006 werd gestart met het opstellen van een nieuwe overeenkomst. Eind maart 2007 vond de laatste vergadering plaats. Op 18 juni 2007 werkte het CDPC de laatste pijnpunten weg.

Op 12 juli 2007 nam het ministercomité van de Raad van Europa het ontwerpverdrag aan.

3. Belang en inhoud van het verdrag

Het verdrag van de Raad van Europa inzake de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik betekent een belangrijke stap in het voorkomen van seksuele misdrijven tegenover kinderen, in het vervolgen van de daders en in de bescherming van de slachtoffers.

Voor het eerst criminaliseert een internationaal verdrag seksueel misbruik waarvoor vaak bekenden of zelfs familie van de slachtoffers verantwoordelijk zijn en dat de meeste schade veroorzaakt bij kinderen.

De preventieve maatregelen die in het verdrag voorzien zijn, hebben betrekking op:

- het screenen, rekruteren en opleiden van mensen die nauwe contacten hebben met kinderen;
- de bewustmaking van kinderen van de gevaren en de manier waarop zij zich daartegen kunnen beschermen;
- het treffen van maatregelen tegen daders en potentiële daders.

Het verdrag zorgt voor de uitwerking van programma's om de slachtoffers te helpen, zet mensen aan vermeende seksuele uitbuiting en seksueel misbruik te melden en zorgt voor hulplijnen voor kinderen via de telefoon of het internet. Activiteiten zoals het inzetten van kinderen in de pornografie en de prostitutie worden als een misdrijf beschouwd en er wordt gewezen op het gevaar van nieuwe technologieën zoals het internet. In de strijd tegen het sekstoerisme maakt het verdrag het mogelijk dat mensen veroordeeld worden voor feiten die zij in het buitenland gepleegd hebben.

4. Belang voor Vlaanderen

4.1. *Het Vlaams beleid*

Vlaanderen keurde het VN-verdrag inzake de rechten van het kind en het facultatief protocol over kinderhandel, kinderprostitutie en kinderpornografie bij dit verdrag goed bij decreet van respectievelijk 15 mei 1991 en 7 februari 2003.

In het regeerakkoord 2004-2009 staat dat de Vlaamse Regering aandacht heeft voor de problematiek van kinderverdwijning en seksuele uitbuiting van kinderen. Daarbij moet het onderwijs zorgen voor concrete informatie om kinderen weerbaar te maken tegen seksueel misbruik.

Het decreet van 18 juli 2008 houdende het voeren van een Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid omschrijft het VN-verdrag inzake de rechten van het kind als het wettelijke en ethische referentiekader. Participatie en informatie zijn de rode draden in dit decreet alsook in het tweede Vlaamse jeugdbeleidsplan 2006-2009 zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 16 december 2005. Dit plan bevat in het kader van de beleidsrotonde Welzijn de strategische doelstelling '16.5 Bescherming tegen mishandeling en uitbuiting'. Deze doelstelling sluit aan bij de gelijkaardige strategische doelstelling 6 uit het Vlaamse Actieplan Kinderrechten (2 april 2004), dat geïntegreerd werd in het Nationale Actieplan voor Kinderen van België (2005) in uitvoering van het VN-wereldactieplan voor Kinderen (VN, mei 2002).

In het kader van het Vlaamse kinderrechten- en jeugdbeleid wordt in samenwerking met de aanspreekpunten Kinderrechten en Jeugdbeleid van de Vlaamse overheid en de niet-gouvernementele kinderrechten- en jeugdorganisaties opvolging gegeven aan de VN-studie over geweld tegen kinderen (2006).

Op 8 oktober 1998 sloot de Vlaamse Gemeenschap een samenwerkingsakkoord met de federale staat inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik. Het werd goedgekeurd bij het decreet van 2 maart 1999.

4.2. *De Vlaamse bevoegdheden die uitgeoefend worden in het verdrag*

De hoofdstukken II, III en IV, respectievelijk over het nemen van preventieve maatregelen inzake de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik, bevoegde overheden en coördinatie en de beschermende maatregelen en de hulp aan slachtoffers, behoren tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap. De bepalingen van deze hoofdstukken zijn van toepassing in de context van onder meer het algemeen welzijnswerk, het onderwijs en het beleid op het vlak van cultuur, jeugd en sport. De vertrouwenscentra kindermishandeling, de geestelijke gezondheidszorg en de bijzondere jeugdbijstand kunnen eveneens een aanverwante materie vormen. Ook de rol van het agentschap Kind en Gezin, zowel in de ondersteuning van gezinnen met jonge ouders, als via de erkenning en subsidiëring van de vertrouwenscentra kindermishandeling, ligt in het verlengde van deze bepalingen.

Artikel 5 gaat over de opleiding en het sensibiliseren van mensen die regelmatig in contact komen met kinderen. Dit sluit aan bij de verplichting uit het IVRK (artikel 42) om het verdrag bij kinderen en volwassenen bekend te maken. Er wordt duidelijk gesteld dat het artikel betrekking heeft op degenen die werken met kinderen in het onderwijs, de gezondheidszorg, de sociale bescherming, justitie en rechtshandhaving, alsook degenen die zich bezig houden met kinderen in de sectoren die betrekking hebben op sport, cultuur en vrijetijdsbesteding. De verdragsbepaling verwijst niet enkel naar professionele contacten. De bedoeling was om de bepaling toepassing te laten vinden op personen die zich als vrijwilliger inzetten voor kinderen. Voor Vlaanderen betreft het hier een zeer relevante

bepaling omdat het een zeer hoge participatiegraad van vrijwilligers heeft die zich via het jeugdwerk en de sportactiviteiten richten naar kinderen. Het Vlaamse jeugdwerk behoort tot de best ontwikkelde en uitgebouwde op wereldvlak. In het kader van het Vlaamse jeugdinformatiebeleid kan verwezen worden naar het Vlaams InformatiePunt Jeugd (VIP) en de Jongereninformatiepunten. Deze laatste zijn door hun lokale inplanting zeer toegankelijk voor kinderen en jongeren. Het VIP dat in 2006 opgericht werd, heeft een coördinerende rol op het vlak van jeugdinformatie in Vlaanderen.

Er is ook nood aan specifieke kennis en opleiding over seksuele ontwikkeling en seksuele opvoeding. In het kader van integrale jeugdhulpverlening wordt ook gewerkt aan een gezamenlijk instrument van problematische opvoedingssituaties, waaronder seksueel misbruik, die hulpverleners mee sensibiliseren rond dit thema.

Artikel 6 schetst de rol van het onderwijs om kinderen te wijzen op de risico's van seksuele uitbuiting en seksueel misbruik en om hen daartegen te beschermen. Belangrijk is dat seksualiteit op een positieve manier benaderd wordt. Weerbaarheid vertrekt van een positieve seksualiteitsontwikkeling en -beleving. De rol van de ouders zou meer beklemtoond mogen worden.

Artikel 9 legt overeenkomstig het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid een sterke nadruk op de participatie van kinderen en van niet-gouvernementele organisaties.

Artikel 10.2.a betreffende de oprichting van onafhankelijke nationale of lokale instellingen voor de bevordering en de bescherming van de rechten van het kind, is in Vlaanderen al van toepassing door de oprichting van het Kinderrechtencommissariaat bij het Vlaams Parlement. De onafhankelijkheid van het Kinderrechtencommissariaat wordt onder meer gewaarborgd door zijn positionering bij het Vlaams Parlement, door het feit dat het ambtelijke en geldelijke statuut van het Kinderrechtencommissariaat geregeld wordt door het Vlaams Parlement en dus niet door de Vlaamse Regering, en door wettelijke bepalingen betreffende het ambt van Kinderrechtencommissaris.

Een 'Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind' werd opgericht op basis van het samenwerkingsakkoord van 19 september 2005, goedgekeurd bij het Vlaams decreet van 24 februari 2006¹. Deze commissie werd operationeel in het voorjaar van 2007. Haar eerste taak, die in 2007 de volle aandacht kreeg, was de coördinatie en voorstelling van het vijfjaarlijkse verslag van België betreffende de toepassing van het IVRK. Zij vervult ook een taak op het vlak van gegevensverzameling, rekening houdende met de aanbevelingen van het Comité voor de Rechten van het Kind. Om aan de taken die in artikel 10.2.b inzake gegevensverzameling en artikel 10.3 over samenwerking tussen de verschillende publieke en private actoren ter voorkoming van seksueel misbruik van kinderen, omschreven zijn, kan Vlaanderen, vanuit de link tussen het IVRK en het voorwerp van het voorliggende verdrag, tegemoetkomen door onder meer haar deelname aan de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind, via zijn stemgerechtigde (en raadgevende) vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering en het maatschappelijke middenveld.

Wat betreft artikel 13 over hulplijnen, kan gewezen worden op het bestaan van de Kinder- en Jongerentelefoon Vlaanderen (KJT) die gesubsidieerd wordt door de Vlaamse overheid in het kader van het Vlaamse jeugdbeleid om aan kinderen op een laagdrempelige manier informatie te verschaffen. De KJT is zowel telefonisch op het gratis, verkorte nummer 102 als via internet bereikbaar.

¹ Decreet van 24 februari 2006 tot goedkeuring van het samenwerkingsakkoord van 19 september 2005 tussen de Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Franse Gemeenschapscommissie inzake de oprichting van een Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind (Belgisch Staatsblad 21 maart 2006).

Artikel 40 voorziet bij de opvolging ook in de betrokkenheid van niet-gouvernementele organisaties. Dit sluit aan bij het Vlaamse beleid in deze.

Uit artikel 42 blijkt dat het voorliggende verdrag een manier is om door internationale samenwerking op regionaal vlak bij te dragen tot de implementatie van het kinderrechtenverdrag.

4.3. De inbreng van de Vlaamse overheid bij de totstandkoming van het verdrag

De Vlaamse overheid kon haar standpunten inzake het ontwerpverdrag vertolken in de coormulti's die georganiseerd werden door de federale overheid. Tijdens die vergaderingen werd een Belgisch standpunt bepaald. Het standpunt van de Vlaamse overheid werd gevormd door de input die het Departement internationaal Vlaanderen (DiV) kreeg van de vakdepartementen. De vertegenwoordigers van de verschillende vakdepartementen konden hun standpunt verdedigen tijdens de vergaderingen van de Vlaamse werkgroep multilaterale instellingen.

In het kader van de onderhandelingen over het verdrag stelde de Europese Commissie voor om enerzijds een deconnectieclausule in de tekst op te nemen en anderzijds de EU te laten toetreden tot het verdrag. De deconnectieclausule houdt in dat de EU-lidstaten in hun onderlinge relaties het gemeenschapsrecht of de bepalingen van de EU toepassen wanneer regelgeving bestaat over een onderwerp, zonder dat evenwel afbreuk gedaan wordt aan het voorwerp en het doel van het verdrag en zonder de volledige uitwerking ten aanzien van andere partijen in de weg te staan. Die clausule werd opgenomen in artikel 43.3 van het verdrag.

Wat de eventuele toetreding van de EU betreft, kan gesteld worden dat de EU tot op heden geen rechtspersoonlijkheid heeft. Volgens het voorstel van de Commissie zou enkel de EU toetreden en zouden de lidstaten geen partij zijn. Intern Belgisch zou de loutere toetreding van de EU een probleem stellen. Artikel 167 van de Grondwet bepaalt immers dat verdragen slechts uitwerking kunnen hebben in de Belgische rechtsorde na instemming van de parlementen. Een verdrag dat enkel door de EU gesloten is, zonder dat nadien de bevoegde parlementen hiermee instemden, kan dus, tot nader order, geen rechtsgevolgen hebben in België. Het Belgische standpunt was dan ook om het voorstel van de Commissie niet te steunen. Het voorstel werd uiteindelijk niet weerhouden. Artikel 45 stelt het verdrag open voor ondertekening door de lidstaten van de Raad van Europa, door niet-lidstaten die meegewerkt hebben aan het opstellen van het verdrag en door de Europese Gemeenschap.

II. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING VAN HET VERDRAG

In de preambule wordt erop gewezen dat kinderen het recht hebben op beschermende maatregelen en dat het welzijn en het belang van kinderen fundamentele waarden zijn. Verder wordt gesteld dat seksuele uitbuiting een desastreuze invloed heeft op de lichamelijke en geestelijke ontwikkeling van het kind.

Er is ook een verwijzing naar bestaande verdragen, actieprogramma's en aanbevelingen. Tijdens de onderhandelingen werd rekening gehouden met die instrumenten.

De maatregelen die in het verdrag voorzien worden, hebben geen invloed op de preventieve maatregelen, de onderzoeksmethodes en de samenwerkingsvormen die in andere verdragen aan bod komen. Meer bepaald kan hier verwezen worden naar het verdrag tegen cybermisdad dat bepalingen bevat die het mogelijk maken kinderpornografie via de computer te voorkomen en te bestraffen. De maatregelen hebben evenmin een invloed op de verplichting van de staten om de rechten die opgenomen zijn in het Europees verdrag inzake de bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM), te beschermen.

Hoofdstuk I – Doelstellingen, beginsel van non-discriminatie en begripsomschrijvingen

Artikel 1 omschrijft het doel van het verdrag, namelijk:

- het voorkomen en bestrijden van seksuele uitbuiting en seksueel misbruik van kinderen;
- de bescherming van de rechten van kinderen die het slachtoffer zijn van seksuele uitbuiting en seksueel misbruik;
- de bevordering van nationale en internationale samenwerking.

Om de verdragsbepalingen effectief te doen toepassen door de verdragsluitende partijen, voorziet het verdrag in een specifiek opvolgingsmechanisme.

Artikel 2 bevat een non-discriminatiebeginsel: de verdragsbepalingen moeten zonder enige vorm van discriminatie toegepast worden. Die bepaling komt overeen met artikel 14 van het EVRM en met het protocol nr. 12 bij het EVRM. Discriminatie op grond van seksuele geaardheid, gezondheid en handicap werd toegevoegd. Die lijst is niet exhaustief maar indicatief.

Artikel 3 geeft een omschrijving van ‘kind’ (elke persoon jonger dan 18 jaar, maar in sommige verdragsbepalingen wordt een andere leeftijd opgegeven), ‘seksuele uitbuiting en seksueel misbruik van kinderen’ (het gedrag zoals bedoeld in de artikelen 18 tot 23 van het verdrag) en ‘slachtoffer’ (elk kind dat onderworpen is aan seksuele uitbuiting of seksueel misbruik).

Hoofdstuk II – Preventieve maatregelen

Dit hoofdstuk bevat maatregelen die moeten toegepast worden op nationaal vlak.

Artikel 4 stelt dat elke verdragsluitende partij de noodzakelijke wetgevende of andere maatregelen moet treffen om alle vormen van seksuele uitbuiting en seksueel misbruik van kinderen te voorkomen en om kinderen te beschermen.

Artikel 5 gaat over de rekrutering, de opleiding en het sensibiliseren van personen die tijdens hun werk in het onderwijs, de gezondheidszorg, de sociale bescherming, de justitie en rechtshandhaving of tijdens activiteiten op het vlak van sport, cultuur en recreatie, regelmatig in contact komen met kinderen.

De maatregelen die elke verdragsluitende partij moet treffen, zijn gericht op:

- het stimuleren van het bewustzijn van de personen in kwestie op het vlak van de bescherming en de rechten van kinderen;
- het creëren van de mogelijkheden om de nodige kennis te verwerven;
- het inbouwen van voorwaarden voor de toegang tot die beroepen.

De verwijzing naar de rechten van de kinderen omvat de rechten die vastgelegd zijn in het IVRK, zoals het recht op leven, het recht om beschermd te worden tegen economische uitbuiting en het recht om beschermd te worden tegen alle vormen van lichamelijk of geestelijk geweld, met inbegrip van seksueel misbruik.

Inzake de opleiding van mensen die vaak met kinderen in contact komen, is er geen verplichting om een specifieke opleiding te voorzien. Met ‘bezitten van toereikende kennis’ kan training of informatieverstrekking bedoeld worden, zodat tekenen van seksuele uitbuiting of seksueel misbruik vlug kunnen waargenomen worden. De verdragsluitende partijen kunnen zelf invullen hoe die kennis verworven moet worden.

Wat de voorwaarden voor toegang tot de beroepen betreft, werd de bepaling ‘in overeenstemming met haar nationale recht’ ingevoegd om de verdragsluitende partijen in staat te stellen die bepaling toe te passen op een manier die overeenkomt met haar wetgeving, vooral inzake de rehabilitatie en de re-integratie van veroordeelden.

Volgens artikel 6 moet elke verdragsluitende partij ervoor zorgen dat kinderen in het lager en middelbaar onderwijs gewezen wordt op de gevaren van seksuele uitbuiting en seksueel misbruik en dat hen verteld wordt hoe zij zich daartegen kunnen beschermen. Deze informatie die, indien nodig, verstrekt wordt in samenwerking met de ouders, wordt geplaatst in een ruimere context van informatie over seksualiteit en zij besteedt bijzondere aandacht aan risicosituaties, met name die waarbij het gebruik van nieuwe informatie- en communicatietechnologieën een rol speelt.

De onderhandelaars gingen ervan uit dat dit in eerste instantie de taak van de ouders is. In bepaalde gevallen is dat echter niet mogelijk. Daarom moeten de verdragsluitende partijen ervoor zorgen dat kinderen geïnformeerd worden. Het doel van die informatie is kinderen in staat te stellen zich te beschermen tegen de gevaren van seksuele uitbuiting en seksueel misbruik. Toch betekent dit niet dat volwassenen en de overheid ontheven worden van hun taak om kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik te beschermen.

Er wordt niet verwezen naar scholen omdat sommige kinderen thuisonderwijs genieten. De informatie maakt geen deel uit van een leerprogramma, maar kan verstrekt worden in een informele context. De scholen spelen wel een belangrijke rol, maar de medewerking van de ouders is vereist 'indien mogelijk'.

Artikel 7 bepaalt dat personen die vrezen dat zij door het verdrag strafbaar gestelde feiten zullen plegen, de toegang tot interventieprogramma's of -maatregelen moeten krijgen.

Deze bepaling is enkel van toepassing op personen die niet het voorwerp uitmaken van een onderzoek of een vervolging of die een straf uitzitten. De verdragsluitende partijen moeten er enkel voor zorgen dat die programma's of maatregelen beschikbaar zijn.

Artikel 8 stelt dat elke verdragsluitende partij campagnes op het getouw moet zetten om het publiek te sensibiliseren. Zij moet ook de noodzakelijke wettelijke of andere maatregelen treffen om de verspreiding van materiaal dat betrekking heeft op seksuele uitbuiting en seksueel misbruik, te voorkomen of te verbieden. De verdragsluitende partijen moeten hierbij rekening houden met het feit dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens de vrije meningsuiting waarborgt.

Artikel 9 zet elke verdragsluitende partij aan om kinderen, de particuliere sector (de informatie- en communicatietechnologiesector, de toerisme- en reissector, het bankwezen en de financiële sector), de media en het maatschappelijke middenveld te betrekken bij het uittekenen van haar beleid. Elke partij bevordert de financiering daarvan door het instellen van fondsen, projecten en programma's die uitgevoerd worden door het maatschappelijke middenveld en gericht zijn op het voorkomen van en het beschermen van kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik.

Hoofdstuk III – Gespecialiseerde autoriteiten en coördinerende instanties

Artikel 10 bepaalt dat elke verdragsluitende partij moet zorgen voor de coördinatie van de verschillende instellingen op nationaal en lokaal vlak. Het betreft hier vooral de onderwijssector, de medische wereld, de sociale dienstverlening, de ordediensten en de gerechtelijke overheid. Elke verdragsluitende partij moet:

- onafhankelijke competente nationale of lokale instellingen voor de bevordering en de bescherming van de kinderrechten oprichten en hen de nodige middelen en bevoegdheden toekennen;
- diensten voor het verzamelen van gegevens of informatiepunten in het leven roepen.

Elke partij moet de samenwerking tussen de verschillende instellingen, het maatschappelijke middenveld en de particuliere sector aanmoedigen.

Een gezamenlijke aanpak is belangrijk omdat geen enkele instelling alleen in staat is om het hoofd te bieden aan een dergelijk complex probleem. De verwijzing naar ‘het lokale niveau’ is vooral van belang voor federale staten.

Een aantal landen heeft al instellingen voor de bevordering en bescherming van de rechten van het kind opgericht. Zoals hierboven vermeld vervult in Vlaanderen het Kinderrechtencommissariaat deze taak. De Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa heeft voorgesteld om op Europees vlak een ombudsman voor kinderen aan te stellen.

Hoofdstuk IV – Beschermende maatregelen en hulp aan slachtoffers

Hoewel het uiteindelijke doel van de strijd tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik zou moeten zijn dat die daden niet meer plaatsvinden, is het van groot belang dat kinderen die het slachtoffer geworden zijn van die vergripen de best mogelijke steun, bescherming en hulp krijgen.

Volgens artikel 11 moet elke verdragsluitende partij programma’s opstellen en multidisciplinaire structuren opzetten voor de hulp aan slachtoffers, aan hun naaste verwanten en aan de personen die voor hen verantwoordelijk zijn. Elke partij moet de nodige wettelijke of andere maatregelen treffen om te verzekeren dat een slachtoffer van wie de leeftijd niet vaststaat, maar van wie verondersteld wordt dat het een kind is, als kind beschouwd wordt.

Artikel 12 stelt dat elke verdragsluitende partij ervoor moet zorgen dat het vertrouwelijke karakter van de contacten tussen hulpverleners en slachtoffers geen hinderpaal is voor het melden van feiten aan de bevoegde sociale diensten. Iedereen die weet heeft van seksuele uitbuiting of seksueel misbruik of die feiten vermoedt, moet aangemoedigd worden om daarvan melding te maken.

De verdragsluitende partijen moeten hulpverleners die gebonden zijn door het beroepsgeheim, de mogelijkheid bieden om melding te maken van gevallen van uitbuiting of misbruik als zij daarvoor gegronde redenen hebben. Het verdrag verplicht hen evenwel niet om die stap te zetten. Het doel van die bepaling is de bescherming van kinderen te verzekeren eerder dan de start van een gerechtelijk onderzoek. Elke partij kan bepalen welke categorieën van hulpverleners onder deze bepalingen vallen, en de bevoegde diensten aan te duiden aan wie meldingen moeten gedaan worden.

Artikel 13 gaat over de oprichting van informatiediensten, zoals telefoon- en internethulp-lijnen. Zij moeten de bellers informatie geven, zelfs op basis van vertrouwelijkheid of met inachtneming van hun anonimiteit.

Vermits personen aan wie een kind toevertrouwd is, niet altijd weten hoe zij moeten reageren, en kindslachtoffers vaak geen idee hebben tot wie zij zich moeten wenden, moeten verdragsluitende partijen ervoor zorgen dat die personen zich vrijelijk kunnen uiten of dat zij kunnen praten met mensen buiten hun normale omgeving. Daarvoor kunnen hulplijnen gebruikt worden. Het verdrag laat de partijen vrij om de ontvangen oproepen op te volgen.

In Vlaanderen kan hier verwezen worden naar de Kinder- en Jongerentelefoon Vlaanderen.

Artikel 14 bepaalt dat elke verdragsluitende partij de slachtoffers moet bijstaan in hun fysiek of psychosociaal herstel. Daarbij moet die partij samenwerken met niet-gouvernementele organisaties (ngo’s), andere betrokken organisaties en onderdelen van het maatschappelijke middenveld die te maken hebben met slachtofferhulp. Wanneer ouders of personen die instaan voor de zorg voor het kind, betrokken zijn, bestaat de mogelijkheid om de vermeende dader te verwijderen of het slachtoffer weg te nemen uit zijn omgeving.

Een dergelijke verwijdering moet beschouwd worden als een beschermende maatregel en niet als een sanctie. Personen die dicht bij een slachtoffer staan, kunnen een beroep doen op therapeutische hulp.

Slachtoffers moeten geholpen worden op korte en lange termijn. De schade die berokkend wordt door seksuele uitbuiting en seksueel misbruik is van die aard dat de hulpverlening zo lang als nodig voor het fysieke en psychosociale herstel van het slachtoffer, doorloopt. Ofschoon het verdrag vooral betrekking heeft op kinderen, kunnen de gevolgen van seksuele uitbuiting of seksueel misbruik duren tot de volwassenheid van het slachtoffer. Daarom is het belangrijk om maatregelen te treffen om volwassenen die als kind seksueel uitgebuit of misbruikt zijn, de mogelijkheid te bieden om die feiten aan het licht te brengen en hen aangepaste hulp te bieden.

Hulp aan de slachtoffers in hun fysiek herstel betekent medische behandelingen waarbij speciale aandacht besteed wordt aan seksueel overdraagbare aandoeningen en hiv-besmetting. Psychosociale hulp is nodig om de slachtoffers van hun trauma af te helpen.

Hoofdstuk V – Interventieprogramma's of -maatregelen

Volgende algemene principes werden in de drie artikelen van hoofdstuk V opgenomen:

- personen die interventieprogramma's of -maatregelen ondergaan, moeten hun voorafgaande toestemming geven: de programma's en maatregelen mogen niet opgelegd worden;
- de interventieprogramma's en -maatregelen moeten zo vlug mogelijk beschikbaar zijn om de kans op succes te vergroten;
- er moeten regelingen bestaan om het gevaar van de betrokken personen en de kans op hervallen in te schatten;
- regelingen moeten getroffen worden voor de evaluatie van interventieprogramma's en -maatregelen;
- speciale aandacht moet gaan naar personen die zelf nog kind zijn;
- de werking van de verschillende verantwoordelijke diensten moet op elkaar afgestemd worden.

Volgens artikel 15 moet elke verdragsluitende partij programma's of maatregelen uitwerken om het risico op recidive in verband met misdrijven van seksuele aard tegenover kinderen, te voorkomen of te beperken. Een regelmatige evaluatie van het risico en van de programma's of maatregelen is noodzakelijk. Daarnaast moet elke partij de samenwerking tussen de bevoegde overheden verzekeren en bevorderen.

Er werd geopteerd om enkel algemene principes op te nemen zonder een gedetailleerd overzicht te geven van programma's of maatregelen. De verdragsluitende partijen moeten op een min of meer regelmatige basis de doeltreffendheid en de resultaten van de programma's en maatregelen beoordelen, samen met hun wetenschappelijk belang.

Artikel 16 bepaalt dat elke verdragsluitende partij ervoor moet zorgen dat personen die vervolgd worden voor een misdrijf, toegang hebben tot de in artikel 15 vermelde programma's of maatregelen op voorwaarde dat zulks geen afbreuk doet aan de rechten van de verdediging of een eerlijk en onpartijdig proces niet in de weg staat. Ook veroordeelden moeten toegang krijgen tot die programma's of maatregelen. Programma's of maatregelen moeten uitgewerkt worden om tegemoet te komen aan de noden die verband houden met de ontwikkeling van kinderen die seksueel getinte misdrijven gepleegd hebben, teneinde hun seksuele problemen te behandelen.

Artikel 17 stelt dat de personen voor wie hoger vermelde programma's of maatregelen uitgewerkt worden, moeten geïnformeerd worden over de redenen waarom die programma's of maatregelen voorgesteld worden en dat zij ermee instemmen met kennis van alle feiten. Die personen kunnen het voorstel om in een programma of maatregel te stappen,

weigeren. Veroordeelden moeten zich bewust zijn van de gevolgen die een weigering kan hebben.

De nadruk wordt gelegd op de noodzaak om de toestemming van de betrokken personen te bekomen. Die personen moeten vrij zijn om een voorgesteld interventieprogramma of -maatregel te weigeren. In het geval van veroordeelde personen kan de wetgeving van een verdragsluitende partij stipuleren dat sommige maatregelen inzake strafopschorting of -vermindering afhankelijk zijn van deelname aan een interventieprogramma of -maatregel. De betrokken personen moeten geïnformeerd worden over de gevolgen van hun weigering.

Hoofdstuk VI – Materieel strafrecht

De artikelen 18 tot 23 stellen een aantal opzettelijke gedragingen strafbaar. Een dergelijke harmonisering vergemakkelijkt de aanpak van criminele feiten op nationaal en internationaal vlak en dit om verschillende redenen:

- er wordt vermeden dat criminele feiten gepleegd worden in een verdragsluitende partij met een minder strenge wetgeving;
- het wordt mogelijk nuttige gegevens en ervaringen uit te wisselen;
- internationale samenwerking wordt gemakkelijker.

Artikel 18 beschouwt volgende opzettelijke daden als een misdrijf:

- seksuele handelingen met een kind dat nog niet seksueel meerderjarig is; die seksuele meerderjarigheid wordt door elke verdragsluitende partij bepaald; deze bepaling is evenwel niet van toepassing op betrekkingen tussen minderjarigen met wederzijdse toestemming;
- seksuele handelingen met een kind waarbij gebruik gemaakt wordt van dwang, geweld of bedreiging of misbruik gemaakt wordt van de kwetsbare situatie waarin een kind verkeert wegens een verstandelijke of lichamelijke handicap of een afhankelijkheids-situatie.

De interpretatie van ‘opzettelijk’ wordt overgelaten aan de nationale wetgeving, maar ‘opzettelijk gedrag’ heeft betrekking op alle elementen van het vergrijp.

Speciale aandacht gaat hier naar seksueel misbruik binnen de familie. Onderzoek heeft uitgewezen dat dit een van de meest voorkomende vormen van seksueel misbruik is waarbij bovendien de psychologische schade en de gevolgen op lange termijn groot zijn.

De term ‘seksuele handelingen’ wordt niet gedefinieerd in het verdrag. De onderhandelaars gaven de verdragsluitende partijen de mogelijkheid om de betekenis en de draagwijdte van die term in te vullen. Ook de bepaling van de leeftijd onder dewelke het verboden is seksuele handelingen met een kind aan te gaan, wordt overgelaten aan de verdragsluitende partijen. Er is immers een te groot verschil (van dertien tot zeventien jaar) tussen de lidstaten onderling en zelfs binnen lidstaten.

Het verdrag heeft niet de bedoeling seksuele handelingen tussen jonge adolescenten die hun seksualiteit ontdekken en met elkaar experimenteren in het kader van hun seksuele ontwikkeling, strafbaar te stellen. Het verdrag heeft ook geen betrekking op seksuele handelingen tussen leeftijdsgenoten met dezelfde maturiteit. Daarom bepaalt paragraaf 3 dat de bepalingen van het artikel niet van toepassing zijn op vrijwillige seksuele handelingen tussen minderjarigen. De verdragsluitende partijen kunnen ook hier beslissen wat zij verstaan onder ‘minderjarige’.

Artikel 19 gaat over strafbare feiten op het vlak van prostitutie, namelijk:

- een kind rekruteren of ervoor zorgen dat een kind in de prostitutie stapt;
- het uitoefenen van dwang en het profiteren of uitbuiten van een kind;

– zijn toevlucht nemen tot kinderprostitutie.

Onder kinderprostitutie wordt verstaan het gebruiken van kinderen voor seksuele activiteiten waarbij geld of een andere vorm van beloning of vergoeding gegeven of beloofd wordt.

Dit artikel maakt het aanzetten tot kinderprostitutie en het gebruikmaken van de ‘seksuele diensten’ van kinderprostituees strafbaar. Kinderprostitutie is vaak verbonden met mensenhandel. Meer dan bij volwassenen hangt kinderhandel af van personen die de handel aanmoedigen, organiseren en ervan profiteren. Daarom zijn zowel diegenen die kinderen rekruteren voor prostitutie als diegenen die van de diensten van kinderprostituees gebruik maken, strafbaar.

Artikel 20 betreft kinderpornografie, waarbij volgende activiteiten als misdadig beschouwd:

- het vervaardigen van kinderpornografie;
- het aanbieden of beschikbaar stellen van kinderporno;
- het verspreiden of uitzenden van kinderporno;
- het verwerven en bezitten van kinderporno;
- de toegang tot kinderporno via het internet en andere communicatiemiddelen.

Kinderpornografie betekent alle materiaal dat een kind afbeeldt terwijl het expliciete seksuele handelingen stelt of elke afbeelding van de geslachtsorganen van een kind voornamelijk voor seksuele doeleinden.

Dit artikel is geïnspireerd op artikel 9 van het verdrag van de Raad van Europa betreffende cybermisdad dat wettelijke maatregelen voorziet om te beletten dat computers gebruikt worden voor de verspreiding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen.

In het voorliggend verdrag is het strafbaar feit niet beperkt tot kinderpornografie via de computer, maar door het stijgende gebruik van het internet is de computer wel het voornaamste instrument.

De definitie van ‘kinderpornografie’ is gebaseerd op het facultatie protocol bij het IVRK. De verdragsluitende partijen moeten zelf bepalen wat zij verstaan onder ‘expliciete seksuele gedragingen’, maar in hun definitie moeten een aantal daden opgenomen zijn.

De verdragsluitende partijen kunnen zich het recht voorbehouden de bepalingen inzake het strafbaar stellen van het vervaardigen, het bezit of de toegang via informatie- en communicatietechnologie, slechts gedeeltelijk of helemaal niet toe te passen.

Artikel 21 stelt een aantal feiten inzake de deelname van kinderen aan pornografie strafbaar, namelijk:

- a. het rekruteren van kinderen om deel te nemen aan pornografische voorstellingen;
- b. het dwingen van kinderen om mee te werken aan kinderporno en het profiteren of uitbuiten van kinderen voor die doeleinden;
- c. het wetens en willens bijwonen van vertoningen van kinderporno; elke partij mag zich het recht voorbehouden om deze bepaling toe te passen uitsluitend in samenhang met a en b.

‘Deelname van een kind aan pornografische voorstellingen’ wordt niet gedefinieerd, maar liveoptredens van kinderen die een expliciet seksueel karakter hebben, moeten zeker opgenomen worden.

Ook hier kunnen de verdragsluitende partijen voorbehoud aantekenen.

Kinderen getuige laten zijn van seksueel misbruik of seksuele activiteiten (artikel 22) en kinderen benaderen via het internet voor seksuele doeleinden (artikel 23) zijn eveneens strafbaar.

Artikel 22 bestraft een nieuw feit dat ernstige schade kan berokkenen aan de persoonlijkheid van het kind, met inbegrip van een verstoorde visie op seks en relaties. Het definiëren van ‘getuige laten zijn’ wordt overgelaten aan de verdragsluitende partijen, maar moet in elk geval elke daad omvatten waarbij een kind gedwongen wordt getuige te zijn van handelingen.

Ook artikel 23 bevat een nieuw strafbaar feit. De onderhandelaars vonden het essentieel dat in het verdrag aandacht besteed wordt aan het toenemende probleem van het benaderen van kinderen voor seksuele doeleinden in chatrooms en game sites, wat algemeen bekend is als ‘grooming’.

Artikel 24 bestraft medeplichtigheid aan of uitlokking van in het verdrag gestelde feiten indien zulks opzettelijk gebeurt. Een verdragsluitende partij kan zich het recht voorhouden om sommige in het verdrag bepaalde vormen van pogingen niet of slechts gedeeltelijk strafbaar te stellen.

Volgens artikel 25 moet elke verdragsluitende partij wettelijke of andere maatregelen treffen om haar bevoegdheid uit te oefenen inzake overtredingen die begaan worden op haar grondgebied of aan boord van een schip of een vliegtuig of door een van haar inwoners of door een persoon die verblijft op haar grondgebied, wanneer de overtreding begaan wordt tegenover een van haar inwoners of tegenover een persoon die zijn vaste verblijfplaats heeft op haar grondgebied. Elke partij kan bij de ondertekening van het verdrag of bij de neerlegging van haar akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding verklaren dat zij sommige strikt omschreven bepalingen niet of slechts in bepaalde gevallen zal toepassen.

Artikel 26 stelt een rechtspersoon aansprakelijk voor misdrijven, begaan door een natuurlijke persoon met een leidinggevende positie. Afhankelijk van de rechtsbeginselen kan de aansprakelijkheid van een rechtspersoon strafrechtelijk, civielrechtelijk of bestuursrechtelijk zijn. Die aansprakelijkheid geldt onverminderd de strafrechtelijke aansprakelijkheid van de natuurlijke persoon die het strafbare feit gepleegd heeft.

De aansprakelijkheid van de rechtspersoon kan zowel op strafrechtelijk, privaatrechtelijk of administratief vlak gelden. De verdragsluitende partijen krijgen de vrijheid voor de toepassing van die bepaling, maar de opgelegde sancties of de toegepaste maatregelen moeten in elk geval doeltreffend, evenredig en afschrikwekkend zijn, en boetes inhouden. De aansprakelijkheid van een rechtspersoon sluit de individuele aansprakelijkheid niet uit. In bepaalde gevallen geldt de aansprakelijkheid op verschillende niveaus tegelijk.

Artikel 27 bepaalt dat effectieve, evenredige en ontradende sancties moeten opgelegd worden waarbij rekening moet gehouden worden met de ernst van de feiten. Die sancties kunnen bestaan uit vrijheidsberoving, boetes en andere maatregelen zoals uitsluiting van sociale voordelen, verbod om handel te drijven en plaatsing onder wettelijk toezicht. Elke verdragsluitende partij moet maatregelen treffen voor de inbeslagneming of de verbeurdverklaring van goederen, documenten, ander materiaal en opbrengsten van vergrijpen, en voor de tijdelijke of definitieve sluiting van etablissementen. Daders kunnen ook ontzet worden uit hun ouderlijke verantwoordelijkheid. De opbrengsten uit misdrijven of de in beslag genomen eigendommen kunnen gestort worden in een fonds waaruit preventie- en hulpprogramma's gefinancierd worden.

Dit artikel is nauw verbonden met de artikelen 18 tot 23 die verschillende feiten strafbaar stellen. De verdragsluitende partijen moeten bestraffen volgens de ernst van de feiten. In geval van individuele overtredingen moeten de partijen gevangenisstraffen opleggen die kunnen leiden tot uitwijzing.

Artikel 28 stelt dat bij de strafbepaling rekening kan gehouden worden met volgende verzwarende omstandigheden:

- het vergrijp brengt ernstige schade toe aan de lichamelijke of geestelijke gezondheid van het slachtoffer;
- het vergrijp werd voorafgegaan of vergezeld door foltering of andere gewelddaden;
- het vergrijp werd gepleegd tegenover een bijzonder kwetsbaar slachtoffer;
- het vergrijp werd gepleegd door een familielid, een persoon die samenwoont met het kind of een persoon die misbruik maakte van zijn machtspositie;
- het vergrijp werd gepleegd door meerdere personen;
- het vergrijp werd gepleegd in het kader van een criminele organisatie;
- de dader werd in het verleden reeds veroordeeld voor soortgelijke vergrijpen.

De verdragsluitende partijen moeten ervoor zorgen dat de rechters die verzwarende omstandigheden moeten kennen, maar dat zij niet verplicht zijn er rekening mee te houden.

Artikel 29 stelt dat elke verdragsluitende partij bij het bepalen van een straf rekening moet houden met vroegere veroordelingen door een andere partij.

Over het algemeen wordt enkel een vroegere veroordeling door een binnenlandse rechterlijke instantie in aanmerking genomen en worden veroordelingen door buitenlandse instanties niet meegeteld omdat de Strafwet een binnenlandse aangelegenheid is en er verschillen kunnen zijn tussen de landen. Door de internationalisering van het strafrecht hebben die argumenten aan belang ingeboet. Hoewel het principe van internationale recidive vastgelegd is in verschillende verdragen, blijft het feit dat er geen algemeen geldende definitie van recidive is en sommige landen recidive zelfs helemaal niet kennen. Ook het feit dat buitenlandse veroordelingen niet altijd bekend zijn aan de rechtbanken, vormt een bijkomstig praktisch probleem.

De verdragsluitende partijen kunnen in hun strafwetgeving voorzien dat buitenlandse veroordelingen zullen leiden tot zwaardere straffen, en dat de rechtbanken rekening moeten houden met die veroordelingen. Dat betekent ook dat een dader niet minder gunstig kan aangepakt worden dan wanneer de vroegere veroordeling er een op binnenlands vlak zou geweest zijn.

Hoofdstuk VII – Onderzoek, vervolging en gerechtelijke procedure

In dit hoofdstuk wilden de onderhandelaars benadrukken dat de procedures rekening moeten houden met de kwetsbaarheid van kinderen wanneer zij ermee geconfronteerd worden als slachtoffer of als getuige.

In artikel 30 worden de principes geschetst. Zo moet elke verdragsluitende partij ervoor zorgen dat onderzoeken en vervolgingen gebeuren in het belang van het kind en met inachtneming van zijn rechten. De onderzoeken en vervolgingen mogen niet zorgen voor bijkomende trauma's en zij moeten prioriteit genieten. De bepalingen van dit hoofdstuk mogen de rechten van de verdediging niet schenden en zij moeten een eerlijk en onpartijdig proces waarborgen.

Bestaande internationale verdragen inzake de bescherming van kinderen geven enkel een indicatie in verband met de nood voor een juridische procedure aangepast aan het kindslachtoffer. De bepaling en de toepassing van de procedureregels wordt overgelaten aan de discretie en het initiatief van elke verdragsluitende partij. De onderhandelaars waren van mening dat een aantal bepalingen moeten opgelegd worden om een kindvriendelijke en bescherming biedende procedure voor kindslachtoffers te verzekeren. Die bepalingen mogen evenwel de rechten van de verdediging niet schaden en een eerlijk proces hypothekeer.

Volgens artikel 31 moet elke verdragsluitende partij ervoor zorgen dat de rechten van de slachtoffers beschermd worden, met inbegrip van hun speciale noden als getuige. Slachtoffers hebben recht op duidelijke informatie (aangepast aan hun leeftijd en ontwikkelingsniveau en gesteld in een taal die zij begrijpen) en op juridische bijstand. Groepen, stichtingen, verenigingen en gouvernementele of niet-gouvernementele organisaties kunnen de slachtoffers bijstaan en/of ondersteunen tijdens de strafrechtelijke procedure.

Het artikel bevat een niet-exhaustieve lijst van kindvriendelijke maatregelen die kinderen tijdens een procedure moeten beschermen.

Artikel 32 stelt dat onderzoeken en vervolgingen niet afhangen van een aangifte of een beschuldiging door een slachtoffer, maar dat de procedure kan voortgezet worden nadat het slachtoffer zijn verklaringen ingetrokken heeft.

Het opzet van deze bepaling is vervolging te vergemakkelijken door er meer bepaald voor te zorgen dat slachtoffers hun klacht niet intrekken wegens druk of bedreigingen door de dader(s).

Artikel 33 bepaalt dat de verjaringstermijn doorloopt nadat het slachtoffer meerderjarig geworden is. Die termijn is evenredig aan de zwaarte van het strafbare feit.

Deze bepaling benadrukt de meerwaarde die het verdrag biedt. Slachtoffers krijgen voldoende tijd om een klacht in te dienen en er is genoeg tijd om de daders te vervolgen. De toepassing van de bepaling is wel beperkt tot artikel 18, de paragrafen 1, a en b, van artikel 19, en de paragrafen 1, a en b, van artikel 21.

In artikel 34 staat dat personen en diensten die belast worden met een onderzoek de nodige deskundigheid moeten hebben of dat zij daarvoor moeten opgeleid worden. Zij moeten ook over de nodige financiële middelen beschikken. Onzekerheid over de leeftijd van het slachtoffer mag de start van een onderzoek niet beletten.

De verdragsluitende partijen kunnen interdisciplinaire kindvriendelijke diensten oprichten die het onderzoek voeren. Op die manier wordt een professionele aanpak gewaarborgd en moeten de slachtoffers niet geconfronteerd worden met verschillende procedures.

Artikel 35 gaat over het verhoor van kinderen dat onverwijld en in beperkte mate moet plaatsvinden, in aangepaste lokalen en door deskundige ondervragers. De kinderen kunnen eventueel vergezeld worden door vertrouwenspersonen. Het verhoor kan opgenomen worden en die opnamen kunnen als bewijsstuk beschouwd worden.

Het belang van het kind moet primeren waarbij moet vermeden worden dat een kindslachtoffer getraumatiseerd wordt door herhaalde ondervragingen. De bevoegde overheid kan een vertrouwenspersoon weigeren als duidelijk is dat zijn of haar aanwezigheid ongewenst blijkt te zijn.

Volgens artikel 36 moet elke verdragsluitende partij ervoor zorgen dat alle personen die betrokken zijn bij de procedure een specifieke opleiding inzake kinderrechten en seksuele uitbuiting of seksueel misbruik van kinderen, kunnen volgen. Een rechter kan beslissen dat de behandeling van een zaak achter gesloten deuren plaatsvindt of dat een slachtoffer gehoord wordt zonder aanwezig te zijn in de rechtszaal.

Hoofdstuk VIII – Verzamelen en opslaan van gegevens

Artikel 37 bepaalt dat elke verdragsluitende partij gegevens over de identiteit en het genetisch profiel (DNA) van veroordeelden moet verzamelen en opslaan. Bij de neerlegging van haar akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding deelt elke verdragsluitende partij naam en adres van de bevoegde nationale instelling mee. De verzamelde informatie kan bezorgd worden aan de overheid van een andere partij.

Hierdoor wordt verzekerd dat bepaalde gegevens van daders verzameld en opgeslagen worden met het oog op het voorkomen en de vervolging van strafbare feiten. Dat moet gebeuren in overeenstemming met de bepalingen inzake de bescherming van persoonsgegevens. Er kan ook verwezen worden naar het verdrag van de Raad van Europa inzake de bescherming van personen met betrekking tot de automatische verwerking van persoonsgegevens. Er wordt niet voorzien in de oprichting van één enkele databank, maar de gegevens kunnen in verschillende databanken zitten. Vermits de in het verdrag bedoelde strafbare feiten vaak in verschillende landen plaatsvinden, is het essentieel dat die landen gegevens kunnen uitwisselen.

Hoofdstuk IX – Internationale samenwerking

Er werd geopteerd geen bepalingen uit reeds bestaande verdragen op te nemen, maar nieuwe elementen in te schrijven die iets toevoegen aan die verdragen. Daarnaast kunnen de verdragsluitende partijen ook samenwerken op basis van bestaande verdragen.

Volgens artikel 38 werken de partijen samen met het oog op:

- het voorkomen en bestrijden van seksuele uitbuiting en seksueel misbruik van kinderen;
- de bescherming en het verlenen van hulp aan slachtoffers;
- onderzoek naar en bestraffing van de overtredingen.

Slachtoffers kunnen een klacht indienen in een andere staat dan die waar zij verblijven. Een partij kan het verdrag beschouwen als een wettelijke basis voor wederzijdse hulp in strafzaken of voor de uitlevering van verdachten. Elke partij streeft ernaar het voorkomen en bestrijden van seksuele uitbuiting en seksueel misbruik van kinderen te integreren in ontwikkelingshulpprogramma's ten behoeve van derde staten.

Hoofdstuk X – Toezichtsmechanisme

Artikel 39 gaat over het comité van de partijen dat samengeroepen wordt door de secretaris-generaal van de Raad van Europa en voor de eerste keer vergadert binnen het jaar na de inwerkingtreding van het verdrag. Daarna komt het comité samen wanneer minstens een derde van de partijen erom verzoekt. De instelling van dit comité verzekert de deelname van alle partijen aan het besluitvormingsproces en het toezichtsmechanisme en bevordert de samenwerking tussen de partijen met het oog op de toepassing van het verdrag.

Artikel 40 stelt dat de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa, de commissaris voor de mensenrechten, de Europese Commissie voor strafrechtelijke vraagstukken (CDPC), de Stuurgroep voor de mensenrechten (CDDH), het Europees Comité inzake wettelijke samenwerking (CDCJ), het gouvernementeel Comité van het Europees Sociaal Handvest, de Adviesraad inzake jeugd (CCJ), het Comité van deskundigen inzake kinderen en gezinnen en het Europees Comité voor sociale samenhang (CDCS) elk een vertegenwoordiger aanduiden in het Comité van de partijen. Het ministercomité kan andere instellingen van de Raad van Europa uitnodigen om een vertegenwoordiger af te vaardigen. Vertegenwoordigers van het maatschappelijke middenveld en meer bepaald niet-gouvernementele organisaties, kunnen als waarnemer de samenkomst bijwonen. De in dit artikel vermelde afgevaardigden hebben geen stemrecht. De aanwezigheid van vertegenwoordigers van het maatschappelijke middenveld is ongetwijfeld een van de sterkste punten van het toezichtsmechanisme.

In artikel 41 worden de taken van het comité van de partijen opgesomd:

- toezien op de uitvoering van het verdrag;
- het verzamelen, analyseren en uitwisselen van informatie, ervaringen en goede praktijken faciliteren;

- het faciliteren van de doeltreffende werking en toepassing van het verdrag, met inbegrip van het identificeren van problemen en de gevolgen van verklaringen of voorbehouden;
- het geven van advies omtrent de toepassing van het verdrag;
- het faciliteren van de uitwisseling van informatie over belangrijke juridische, beleidsmatige of technologische ontwikkelingen.

Het Comité van de partijen krijgt ondersteuning van het secretariaat van de Raad van Europa, en houdt de CDPC regelmatig op de hoogte.

Hoofdstuk XI – Verhouding tot andere internationale verdragen

Artikel 42 handelt over de verhouding tussen het verdrag en het VN-verdrag inzake de Rechten van het Kind en zijn facultatief protocol inzake kinderhandel, kinderprostitutie en kinderpornografie. Het verdrag doet geen afbreuk aan de rechten en plichten die voortvloeien uit het VN-verdrag en zijn facultatief protocol. Het verdrag moet de bescherming van kinderen nog versterken en de normen verder ontwikkelen en aanvullen.

Artikel 43 stelt dat het verdrag geen afbreuk doet aan de rechten en plichten die voortvloeien uit andere internationale verdragen waarbij een verdragsluitende partij al partij is of zal worden en die bepalingen bevatten die kinderen, die het slachtoffer werden van seksuele uitbuiting en seksueel misbruik, een betere bescherming en hulp bieden. Een partij mag ook bilaterale of multilaterale overeenkomsten sluiten.

De partijen die lid zijn van de EU zullen in hun onderlinge relaties de regels die uitgewerkt zijn door de Europese Gemeenschap en de Europese Unie toepassen wanneer regelgeving bestaat over een onderwerp, zonder dat evenwel afbreuk gedaan wordt aan het voorwerp en het doel van het verdrag en zonder de volledige uitwerking ten aanzien van andere partijen in de weg te staan (de zogenaamde deconnectieclausule).

Hoofdstuk XII – Amendementen

Artikel 44 beschrijft de procedure voor de amendering van het verdrag. Elke verdragsluitende partij kan een amendement voorstellen en meedelen aan de lidstaten van de Raad van Europa, de staten die het verdrag ondertekend hebben, de Europese Gemeenschap en de staten die uitgenodigd werden om het verdrag te ondertekenen of ertoe toe te treden. Het comité van de partijen geeft zijn mening over het amendement en bezorgt het aan het ministercomité van de Raad van Europa dat beslist over de aanneming, na raadpleging van de partijen.

Hoofdstuk XIII – Slotbepalingen

De artikelen 45 tot 50 bevatten de gebruikelijke bepalingen betreffende ondertekening en inwerkingtreding, toetreding, territoriale toepassing, voorbehouden, opzegging en notificatie. Op een paar uitzonderingen na, komen deze bepalingen overeen met die van andere verdragen en akkoorden die in de schoot van de Raad van Europa aangenomen worden.

Artikel 45 stelt dat het verdrag openstond voor ondertekening door de lidstaten van de Raad van Europa, door niet-lidstaten die betrokken waren bij de opstelling van het verdrag (Canada, de Heilige Stoel, Japan, Mexico en de Verenigde Staten) en door de Europese Gemeenschap. De akten van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring moeten neergelegd worden bij de secretaris-generaal van de Raad van Europa. Het verdrag treedt in werking op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een termijn van drie maanden na de datum waarop vijf ondertekende staten, waaronder ten minste drie lidstaten van de Raad van Europa, hun akte neergelegd hebben. Dat aantal staten werd laag gehouden om een nodeloos uitstel van inwerkingtreding te vermijden. Toch was men er zich van bewust dat een minimum aantal staten noodzakelijk is om kinderen afdoend te beschermen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik.

Na de inwerkingtreding kan het ministercomité van de Raad van Europa overeenkomstig artikel 46, na de unanieme instemming van de verdragsluitende partijen, elke niet-lidstaat die niet deelgenomen heeft aan de opstelling van het verdrag, uitnodigen toe te treden. Deze beslissing vereist een tweederdemeerderheid zoals bepaald in artikel 20, d, van het statuut van de Raad van Europa en unanimité van de partijen die het recht hebben in het ministercomité te zetelen.

Artikel 47 biedt elke staat of de Europese Gemeenschap de mogelijkheid om op het ogenblik van de ondertekening of bij de neerlegging van zijn akte, het grondgebied of de grondgebieden aan te geven waarop het verdrag van toepassing is. De toepassing kan uitgebreid worden tot andere grondgebieden of ingetrokken worden.

Het zou niet in overeenstemming zijn met het opzet en de doelstellingen van het verdrag indien een verdragsluitende partij bepaalde delen van haar grondgebied zou uitsluiten van de toepassing van het verdrag zonder geldige redenen.

Voorbehouden zijn volgens artikel 48 niet mogelijk, met uitzondering van die welke uitdrukkelijk vastgesteld zijn. Voorbehouden kunnen te allen tijde teruggetrokken worden.

Artikel 49 bepaalt dat elke verdragsluitende partij het verdrag te allen tijde kan opzeggen.

Artikel 50 bepaalt dat de secretaris-generaal van de Raad van Europa de partijen in kennis stelt van elke ondertekening, neerlegging van een akte, datum van inwerkingtreding, wijziging, voorbehouden, opzeggingen en andere besluiten, kennisgevingen of mededelingen.

Het verdrag werd opengesteld voor ondertekening in Lanzarote op 25 oktober 2007. De Engelse en de Franse taal zijn gelijkelijk authentiek.

III. PROCEDUREVERLOOP

1. Gemengd karakter

Tijdens zijn vergadering van 21 mei 2007 legde de Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengde karakter vast. Zowel de bevoegdheden van de federale overheid als van de gemeenschappen worden uitgeoefend. Op 21 september 2007 werd het gemengde karakter uitgebreid tot de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. De verslagen van de WGV werden op 9 juli 2008 goedgekeurd door de ICBB.

2. Ondertekening

Tijdens de vergadering van de WGV werd beslist dat voor de ondertekening van het verdrag formule 3 van de ICBB zou gebruikt worden, dit wil zeggen één enkele ondertekening door een federale vertegenwoordiger met volmachten van alle betrokken overheden, in naam van het Koninkrijk België, doch met vermelding van alle betrokken entiteiten onder de handtekening.

Het verdrag werd opengesteld voor ondertekening door de lidstaten van de Raad van Europa, de niet-lidstaten die meegewerkt hebben aan het opmaken van het verdrag en de Europese Gemeenschap, tijdens de conferentie van de Europese ministers van Justitie, die plaatsvond in Lanzarote op 25 en 26 oktober 2007.

Op 25 oktober 2007 werd het verdrag ondertekend door 23 lidstaten van de Raad van Europa². Ondertussen hebben ook Azerbeidzjan, Denemarken, Estland, IJsland,

² België, Bulgarije, Cyprus, Duitsland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Ierland, Kroatië, Litouwen, Macedonië, Moldavië, Nederland, Noorwegen, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, San Marino, Servië, Slovenië, Turkije en Zweden.

Italië, Liechtenstein, Monaco, Oekraïne en het Verenigd Koninkrijk hun handtekening geplaatst.

3. Advies van de Vlaamse Jeugdraad

De Vlaamse Jeugdraad bracht op 4 februari 2009 een positief advies (advies 09/02) uit over het ontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag van de Raad van Europa inzake de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik. De Vlaamse Jeugdraad benadrukt drie elementen met betrekking tot de verdere uitwerking: het belang van de participatie van jonge mensen in de verdere beleidsontwikkeling, de noodzaak om het grote publiek te sensibiliseren, maar ook het blijvende belang van een positieve benadering van seksualiteit bij de opvoeding van kinderen en jongeren.

4. Advies van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen

In haar briefadvies (advies 2009/2) van 14 januari 2009 stelt de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen zich, gelet op het belang van het verdrag in de strijd tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik van kinderen en gezien bepaalde bevoegdheidsbepalingen ook raken aan domeinen waarvoor de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is, zich aan te sluiten bij het voorontwerp van decreet.

5. Advies van de Raad van State

In haar advies 46.162/3 van 2 april 2009 stelt de Raad van State dat het om instemming voorgelegde verdrag ook betrekking heeft op andere beleidsdomeinen dan de beleidsdomeinen waarvoor de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen en de Vlaamse Jeugdraad bevoegd zijn, inzonderheid op het beleid inzake bijstand aan personen, het gezondheidsbeleid en het beleid op het vlak van cultuur, sport, vrijetijdsbesteding, media en onderwijs. Met betrekking tot het beleid inzake bijstand aan personen, het gezondheidsbeleid geeft de Raad van State aan dat de Strategische Adviesraad voor het Vlaamse Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid nog niet operationeel is en dat deze dus niet om advies moet worden gevraagd. Voor wat betreft de raakvlakken met het beleid op het vlak van cultuur, sport, vrijetijdsbesteding, media en onderwijs, stelt de Raad van State dat het advies moet worden gevraagd aan de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media en aan de Vlaamse Onderwijsraad. Verder heeft de Raad van State geen opmerkingen.

6. Advies van de Vlaamse Onderwijsraad

De Vlaamse Onderwijsraad sluit zich in haar advies AR/PCA/ADV/023 van 30 april 2009 aan bij de adviezen van de Vlaamse Jeugdraad en de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen en dringt aan op een snelle ratificatie van dit verdrag.

Net als de Vlaamse Jeugdraad benadrukt de Vlaamse Onderwijsraad het belang van onderwijs om kinderen te wijzen op de risico's van seksuele uitbuiting en seksueel misbruik en om hen daartegen te beschermen. Maar daarnaast wijst ook de Vlaamse Onderwijsraad op het belang van een positieve benadering van seksualiteit bij de opvoeding van kinderen en jongeren.

7. Advies van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

De Algemene Raad van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media onderschrijft op 29 april 2009 het standpunt van de Vlaamse Jeugdraad dat seksuele uitbuiting en seksueel misbruik tot de ergste vormen van geweld tegen kinderen behoren.

De raad adviseert positief over het voorontwerp van decreet dat bepaalt dat het verdrag van de Raad van Europa inzake de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik volkomen gevolg zal hebben.

8. Inwerkingtreding

Overeenkomstig artikel 45, 3, treedt het verdrag in werking op de eerste dag van de maand die volgt na afloop van een termijn van drie maanden na de datum waarop vijf verdragsluitende partijen, waaronder minstens drie lidstaten van de Raad van Europa, hun akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring neergelegd hebben bij de secretaris-generaal van de Raad van Europa.

Voor de verdragsluitende partijen die daarna hun akte neerleggen of die toetreden tot het verdrag, valt de inwerkingtreding op de eerste dag van de maand die volgt na afloop van een termijn van drie maanden na de datum van neerlegging van de akte.

De Raad van Europa dringt aan op een snelle ratificatie. Er worden regionale conferenties georganiseerd waar de opvolging van het verdrag en het ratificatieproces onder de aandacht van de lidstaten gebracht worden. Op die conferenties kunnen de lidstaten van gedachten wisselen over de toepassing van het verdrag en over de omzetting van de verdragsbepalingen in hun nationale wetgeving en hun administratieve regelingen. Een eerste regionale conferentie vond op 21 en 22 mei 2008 plaats in Kopenhagen.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

Joke SCHAUVLIEGE

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met het verdrag van de Raad van Europa
inzake de bescherming van kinderen tegen
seksuele uitbuiting en seksueel misbruik,
opgemaakt in Lanzarote op 25 oktober 2007

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, de Vlaamse minister Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel en de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Het verdrag van de Raad van Europa inzake de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik, opgemaakt in Lanzarote op 25 oktober 2007, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid,
Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel,

Bert ANCIAUX

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Steven VANACKERE

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, en de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Het verdrag van de Raad van Europa inzake de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik, opgemaakt in Lanzarote op 25 oktober 2007, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 24 juli 2009.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS

De Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur,

Joke SCHAUVLIEGE

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET